

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

NEODVIŠEN ČASOPIS ZA SLOVENŠKI
NAROD V AMERIKI

NO. 207.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, DECEMBER 18th, 1929.

LETO XXXI.—VOL. XXXI

Slovenske vesti iz širne Amerike

Na Porto Rico so žalostne razmere

Operiran na slepiču je bil pretekli teden Ivo Račić, organist v Chicagi. Nahaja se v Francis Willard bolnici.

V Berwyn, Ill., v bližini Chicage, je bil v avtomobilski nezgodi težko ponesrečena soproga Martina Prusa.

V Minneapolisu, Minn. je umrla Ana Klemenčič, roj. Gerdešič, stara 74 let in doma iz Dobravic pri Metliki. V Ameriki je bivala 45 let. Zapuščica moža, tri hčere in tri sinove.

Božično priredi pet čičaških društev S. N. P. Jednote v nedeljo 22. dec. in sicer za Mladinski oddelek.

V slovenski naselbini v Pueblo, Colo. razsaja bolezen "flu." Poroča se, da je v skorjo vsaki drugi hiši po en ali več bolnikov.

Težko se je poškodoval na nogi rojak Hieronim Svetlin, v Kohler, Wis. Na noge mu je padel kos ledu. Zdravi se v bolnici. V istem mestu je tudi padel rojak John Bastosič, in sicer tako nevarno, da si je razbil oba kolena.

Posebna policija v trgovinah radi tatov

Že več tednov so nastavljeni v večjih trgovinah v mestu detektivi, in sicer moški in ženske, kajti na policijo je prišlo toliko pritožb o žepnih in drugih tatvinah, da je policijski načelnik skoro polovico vseh detektivov poslal v trgovine, kjer opazujejo nepošteno odjemalce. Čudno je, da je večina tatov, katere dobijo, ženskega spola, ki zamenjajo pojem med mojim in tvojim. Krade se pa še vseeno naprej, kar ni čuda v tolikem drenju, ki vlada v teh trgovinah. Sicer jih dosti polovijo, vseh pa ne morejo dobiti. Zdad pa zdaj se začuje glas v trgovini: "Oh, okraden sem! Okradena sem! Nekdo mi je izpulil denarnico!" Naši ljudje dobro store, ako ostanejo doma in se poslužujejo slovenskih trgovin, kjer jim ne preti nobena nevarnost.

Prezgodnje božično darilo povzroči smrt

Richland Center, Wis., 17. decembra. — Flod Yanney, 12 let star fant, je prosil svojega očeta, da dobi za božično darilo malo puško. Oče je rekel, da je še čas, toda fant je toliko časa prosil, da je res dobil puško včeraj. Seveda jo je moral takoj preskusiti, in ko je prvič ustrelil, je pogodil svojo staro mater, staro 77 let.

Pozor, kapetar: kegljaških klubov SDZ

Vse načelnike kegljaških društev Slovenske Dobrodelne Zveze se opozarja, da se vrši v pondeljek 23. decembra v uradu Zveze na 6233 St. Clair Ave., točno ob 7. uri zvečer zelo važna seja. Posebno se opozarja, da so vsi voditelji ali kapitani teamov točno ob 7. uri na mestu, ker se seja ne more vršiti delj kot do 7.50. Govorilo se bo o nagradah in drugih važnih zadevah. — F. M. Jakšič.

Washington, 16. dec. Pred nekaj meseci je bil Theodore Roosevelt, sin bivšega predsednika Roosevelta, imenovan za gubernerja otoka Portorico, ki je prešel v last Zedinjenih držav po špansko-ameriški vojni leta 1898. Pred nedavnim je bil ta otok obiskan po silovitem tornadu, ki je uničil cela mesta in vasi in povzročil skrajno obup med prebivalstvom. Na otoku se nahaja poldrugi milijon prebivalcev, napram katerim je bila vlada Zed. držav vedno kot mačeha. Orkan je ubil nad 200 ljudi, ves pridelek kave je bil uničen, nastale so strašne poplave. 400.000 oseb je bilo radj te nesreče brez strehe, in 20.000 jih je zbolelo, ker niso imeli hrane. Skupaj cenjena škoda je znašala \$85.000.000, kar pomeni, da je bilo skoro vse bogastvo otoka uničeno. Ameriški Rdeči Križ je storil v svojih močeh, kar je mogel, toda ta pomoč se je komaj poznala. Kongres pa le nerad pomaga. Novi gubernern Roosevelt je obiskal skoro vse okraje otoka in videl strašne prizore. Otroci so kot okostnjaki, in povsod po mestih in po vaseh vidiš neprestane pogrebe z mrtvimi krstami. 60 procentov vseh otrok dobi hrano le enkrat na dan, ljudje so brez strehe in zaslužka. Hoover se je sedaj zavzel za položaj in nujno naprosil kongres za od pomoč. Sramota bi bila, da spada otok pod vlado Zedinjenih držav, in da bi stradalo 60 odstotkov vseh otrok.

Španski letalci so se baje ponesrečili

Rio Janeiro, Brazilija, 17. decembra. — Veliko zanimanje vlada v tem mestu za podel španskih zrakoplovcv Tadea Borgesa in Leon Challeja, ki sta odletela iz Španje, da dospeta v Argentino. Dočim je bilo letalo doslej vedno v zvezi z brezžičnimi postajami ob obrežju Brazilije, pa ni bilo že dlje časa več slišati o njih. Vreme ob braziljskem obrežju je jako slabo, in bojijo se, da se je drznima zrakoplovcema priredila nesreča.

Najnovejša poročila iz Bahija, Brazilija, poročajo, da je zrakoplov španskih zrakoplovcv zadel ob visoka drevesa ob obrežju Brazilije, v bližini tega mesta, in je bil zrakoplov tako poškodovan, da je padel na tla. Zrakoplovac Challe je dobil pri tem nekaj poškodb, dočim njegov tovariš ni bil ranjen.

136 angleških mučnikov proglašanih blaženim

Rim, 16. dec. Ob priliki proglasitve blaženim 136 angleških mučencev, je bila katedrala sv. Petra sijajno razsvetljena. Omenjeni ljudje so bili tekom vlade kralja Henrika VIII. in Karla II. obešeni v Angliji, ker se niso hoteli od povere dati katoliški veri. Svečanosti je prisostvovalo tisoče romarjev iz Anglije.

Mnogi so pomoči potrebni ob božičnem času

Županu Marshallu nameravajo zvišati plačo za \$2700 na leto. Župan bo dobil lastni urad.

V mestni zbornici je councilman Fielder Sanders predlagal pretekli pondeljek, da se plača predsednika zbornice, ki je obnem župan mesta Cleveland po imenu, zviša za \$2700 na leto. Dasi mesto nima denarja na razpolago za zvišanje plač, pa je Sanders urgiral v mestni zbornici, da poveča župansko plačo. Ako bo Sandersov predlog sprejet, tedaj bo imel novi župan \$5700 plače na leto poleg \$1800, katere dobiva kot councilman. Zdad ima kot župan \$3000 na leto in \$1800 kot councilman, skupaj \$4800. Po novem načrtu pa bi dobival \$5700 na leto in \$1800 kot councilman ali skupaj \$7500.00 na leto. Toda mestna zbornica mora sprejeti ta predlog še pred 1. januarjem, ker dokler je en župan v uradu, se njegova plača ne more zvišati. Sanders je vložil ta predlog z motivacijo, da je župan mesta Cleveland "slabo plačan." Ako imajo direktorji po \$7500 letne plače, zakaj je ne bi imel župan, katerega neprestano kličejo na shode in bankete. Tudi nameravajo v bodoče dati županu urad v City Hall, in bo v bodoče župan edini reprezentant mesta, dočim bo mestni manager, ki dobiva \$25.000 plače, omejen le na administrativne dolžnosti mestne uprave.

Bankir za uslužbenca.

V starem sodnem posloju se je včeraj oglašil poznani bankir Alva Bradley, ki je ostavil za nočnega stražnika svojega posestva Antona Fialareski-a, \$2500 varščine. — Kot varščino je položil \$350.000 vredno svoje posestvo.

Društvo Blejsko jezero.

Omenjeno društvo je izvolilo sledeče uradnike za leto 1930: predsednik Frank Pucel, podpredsednik John Jančar, tajnik J. F. Durn, blagajnik John Rožanc, zapisničarica Mary Marn. Nadzorniki: J. Bohinc, Jerry Urbas, Vinko Starman. Zdravni dr. Siegel, dr. Skur.

Skupna spoved.

Članice Slovenske Ženske Zveze, podružnica št. 10, bodo imele skupno spoved v sredo, 18. dec., in drugi dan, 19. decembra skupno sv. obhajilo ob 9. uri, ko se bo brala sv. maša za žive in mrtve članice podružnice. S tem bo slovesno obhajanje triletnice obstoja S. Ž. Z.

Radio seja.

Nocoj zvečer je seja Slov. radio kluba v prostorih Ameriške Domovine, in sicer se prične ob 8. zvečer.

Iz bolnice.

Iz bolnice se je vrnil poznani rojak Jos. Zupančič, 923 E. 73rd St. Se zahvaljuje prijateljem, ki so ga obiskali in želi, da pridejo tudi na dom.

Dobre varščine.

Od pondeljka naprej, 16. decembra, mora vsak, ki hoče položiti varščino za aretiranca, prinesiti s seboj čisti "abstrakt" od svojega posestva, sicer varščina ne bo vzeta. Sodniki Common Pleas sodnije so izdali to določbo, da v bodoče ne bo več mogoče postavljati raznim sumljivim osebam varščine, ki potem, ko so aretirani in izpuščeni pod varščino, izginejo iz mesta, a varščina se izkaže, da ni bila pravilna.

Plačilo davkov.

Ker je bil urad okrajnega blagajnika zadnje tedne silno zaposlen z drugim zadevami, naznanja okrajni blagajnik Mr. Collister, da je rok za plačanje davkov podaljšan do 20. januarja, 1930., kar bodo davkoplačevalci seveda z veseljem vzeli na znanje.

"Davek na samce."

To je naslov skrajno komični igri, ki jo priredi društvo Orel na božični dan v S. N. Domu na St. Clair Ave. Vstopnice za to skrajno zanimivo igro lahko dobite v predprodaji v trgovini Mrs. Kushlan v S. N. Domu.

Nekaj bo ostalo.

Ko bo koncem tega leta izplačan zadnji mestni račun, tedaj, hvala Bogu, mestna blagajna ne bo več prazna, pač pa bo ostalo v njej še 25 tisoč dolarjev. Bolje kot nič.

Božično darilo Ameriki od kongresa

Washington, 16. decembra. — Kongres Zedinjenih držav je dal ameriškemu narodu precej lepo božično darilo, ki obstoji v tem, da je znižal dohodninski davek za 160 milijonov dolarjev. Najprvo je poslanska zbornica odobrila predlog za znižanje davkov, nakar je sledila tudi senatna zbornica, in predsednik Hoover je podpisal, ker je sam predlagal znižanje davkov. Za znižanje davkov je v senatu glasovalo 63 senatorjev, in le 14 proti. Trgovci in industrije bodo po novem predlogu plačali letno 90 milijonov dolarjev manj davka, posamezni davkoplačevalci pa 70 milijonov dolarjev. Zdad se peča kongres s predlogom, da se dovoli 135 milijonov dolarjev, da se nemudoma začne z javnimi zgradbami, da se odpomore delni brezposelnosti, ki vlada v deželi.

Višina davkov.

Koliko plačujejo ljudje davkov v vaseh in mestih v neposredni bližini Clevelanda? Sledeče so uradne številke in se razume, da so omenjene svote od vsakih \$100.00 vrednosti: Bedford \$2.43, Berea \$2.58, Bratenahl \$1.38, Cuyahoga Heights \$1.81, Dover \$2.05, Euclid Village \$2.39, Garfield Heights \$2.71, Linnedale \$2.33, Male Heights \$1.26, Newburgh Heights \$2.22, North Randall \$1.53, Richmond Heights \$1.77, Shaker Heights \$2.09, So. Euclid Village \$2.22, Valley View \$1.87, Warrensville Heights \$1.69, Bedford \$1.88, Cleveland \$2.62, Cleveland Heights \$2.27, East Cleveland \$2.81, Lakewood \$2.45.

Novi uradniki.

Društvo Cleveland, št. 126 SNPJ je zvolilo sledeče uradnike za leto 1930: predsednik Anton Abram, podpredsednik J. F. Trbežan, tajnik John Gabrenja, 1026 E. 63rd St., blagajnik Jakob Jenc, zapisnikar Louis Zorko. Nadzorniki: Frank Jerina, John Zupančič, Anton Smith. Zdravnik dr. F. J. Kern in dr. L. J. Perme.

Novi odbornice.

Društvo Danica št. 11, S. D. Z., je izvolilo sledeče odbornice za leto 1930: Matie Kogoj predsednica, Frances Zakrajšek, podpredsednica, Albina Novak, 1130 E. 71st St. tajnica, Mary Zupančič, blagajničarka, Mary Zabakovec zapisničarica. Nadzornice: Ema Drobnič, Pauline Brinšek, Ema Sešek. Zdravnik dr. F. J. Kern. Društvo je sklenilo, da bo po vsaki seji zabava in lunch.

Brzobjavka.

Jugoslovansko - Ameriški Klub v Clevelandu je poslal v torek, 17. decembra, čestitke jugoslovanskemu kralju Aleksandru k njegovemu 41. rojstnemu dnevu.

Preselitev.

Te dni se je preselil na svoj novo zgrajeni dom Mr. John Zulich, 18115 Neff Rd. Zadnjo nedeljo so imeli "odprtijo." Mr. Zulich je poznan prodajalec zavarovalnice in zemljišč v Clevelandu.

Radio program nedelja, 22. dec.

1. Jos. Paučič: Slovenska narodna koračnica, najnovejše slovensko glasbeno delo. Igra običajni trio.
2. Fr. Vilhar: Oj vstani, solnce moje, sopran solo, Miss Jenneta Perdan.
3. Dr. Wm. J. Lausche: Zora vstaja, dan se dela, tenor solo operni pevec Svetozar Banovec.
4. Jos. Paučič: Pa kaj mi nuca planinca, operni pevec Svetozar Banovec.
5. Oznanjevanje.
6. "Whoopie Lads," orkester, Tony Trinko, harmonike, John Škerjanc, banjo, Louis Drals, boben, Chas. Wohlgemuth, saksofon, Jack Selan, piano, Frank Oblak, kornet. Zaigrajo štiri slovenske komade.
7. Narodna "Perice," Miss Jeanette Perdan, sopran solo.
8. Narodna "Je pa davi slanca pala," Svetozar Banovec, operni pevec.
9. Narodna "Pa moje ženske glas," Svetozar Banovec, operni pevec.
10. Orkester: "Whoopie Lads."
11. "Spring Song" by Liszt, klavir solo, Miss Jeanette Perdan.
12. Narodna: "Vsi so prihajali," Svetozar Banovec, operni pevec.
13. Narodna "Pod okence pridem," Svetozar Banovec, operni pevec.
14. "Kaj boš za manoj hodil," narodna, Miss Jeanette Perdan, sopran solo.
15. Orkester "Whoopie Lads."
16. V. Parma: "Mladi vojaki," Miss Jeanette Perdan na piano.
17. Slovenski trio: Messrs Kolar, Eppich in Kogoj. Začetek točno ob 2. uri popoldne v nedeljo 22. dec. Oznanjevalci: Mr. John J. Grdina in Mr. Ralph Danilo.

Zvezni agenti "čistijo" po mestu Lorain

V torek zvečer je vdrla kakih 15 zveznih agentov v Lorain, kjer so obiskali razne prostore, katere so "očistili." Pri tem je bilo 15 oseb aretiranih, izmed katerih so štiri spustili, a ostale so prepeljali v Cleveland. Vsi so obtoženi kršenja prohibicije.

Novorojenček.

Tetica štorcklja je obiskala družino Mr. in Mrs. Max Zelodec, 1031 E. 61st St., in pri nesla sina prvorojenca. Iskrene čestitke!

Na operacijo.

V Glenville bolnišnico se je morala podati na operacijo Mrs. Jennie Kranz, 19006 Mohawk Ave. Prijateljice se prosijo, da jo obiščejo v sobi št. 24, med 2. in 3. uro popoldne ali od 7.30 do 8.30 zvečer.

